

ע"פ 759/05 - ג'מאל ابو קאסם נגד מ.י. ו. מחוזית לתכנון ובניה - צפון, המרכז לגביהת קנסות אגרות והוצאות

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעערורים פליליים

26 נובמבר 2019

ע"פ 09-05-759 ابو קאסם ואח' נ' מ.י. ו. מחוזית לתכנון ובניה - צפון ואח'

בפני כב' השופט אברהם אליהם, סגן נשיא
מבחן ג'מאל ابو קאסם

נגד
משיבים
1. מ.י. ו. מחוזית לתכנון ובניה - צפון
2. המרכז לגביהת קנסות אגרות והוצאות

החלטה

1. בפני בקשה המבוקש לבטל פקודת המאסר כנגדו, ולהילופין לבטל תוספת הפגורים ולאימוץ הסדר תשלומים אשר מוצע על ידו, תגובה המשיבה 2 (להלן- המשיבה) על הבקשה, ותגובה המבוקש על התגובה.

רקע כללי

2. נגד המבוקש פתוחים במרכז לגביהת קנסות שני תיקים, אחד מהם הוא בגין אי תשלום קנס בסך 75,000 ₪, ואילו התיק השני, התיק מושא הבקשה, בגין אי תשלום קנס בסך 25,000 ₪. שני הקנסות הוטלו על המבוקש במסגרת תיק זה כפי שיפורט להלן.

3. הקנסות הוטלו על המבוקש ביום 15.7.2009 במסגרת תיק זה, בו הוגש ערעור על גזר הדין שניתן בבית משפט השלום ביום 31.3.2009 נגד המבוקש ואחרים על ביצוע עבירות בניה חמורות. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור בחלוקת נוכח מצבם הכלכלי הקשה של המבוקש ושאר המערערים וקבע כדלקמן:

"כל אחד מהמערערים ישלם קנס כספי בסך של 25,000 ₪ או 250 ימי מאסר תמורה, המהווה קנס על פי סעיף 204 לחוק, בנוסף, ישלם כל אחד מן המערערים קנס בסך של 75,000 ₪ המהווה קנס על פי סעיף 219 לחוק. שני הקנסות ביחד, בסך כולל של 100,000 ₪, ישולמו ב-25 תשלומים חודשיים שווים ורצופים בסך 4,000 ₪ לכל תשלום החל מיום 1.9.2009".

בקשת רשות ערעור שהגיש המבוקש ושאר המערערים לבית המשפט העליון נדחתה ביום 26.8.2009.

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

ביום 2.6.2013 משליפו המועדים הקבועים לתשלום הנקנות, והעברו הנקנות לגביה באמצעות המרכז לגבית הנקנות (להלן - המרכז) והנקנות הפקו לחוב.

תחילה נשלחו התראות, הוטלו עיקולים וניתנה פקودת מסר על שני החובות יחד (הकנס בסך 75,000 ₪ יחד עם הנקנס בסך 25,000 ₪), אולם בהמשך, ביום 1.7.2018 בשל הפגם הפרוצדורלי מחיבור שני קנות אלה (אשר רק אחד מהם ניתן להמיר למסר), פוצלו שניהם לחובות נפרדים ובוטלה פקודת המסר שהוטלה.

指出 כי במהלך התקופה בה היה החוב כולל, התקיים מבצע הפחתת פיגורים שמסגרתו ניתנה למבקר אפשרות תשלום 40% מכלל החוב עד לגובה הקאן והחייב לאשלם במסגרת המבצע.

בקשת המבוקש מתיחסת רק לחוב בסך 25,000 ₪ בגין קבוע בית המשפט שם לא ישולם יוטלו על המבוקש 250 ימי מסר.

4. מתגובה המשיבה עולה כי נכון להיום המבוקש שילם סך של 3,315 ₪ בלבד, מתוכם נזקפו לטובת קרן הנקנס סך של 1,525 ₪ ויתרת קרן הנקנס עומדת על 23,748 ₪ שהם 237 ימי מסר.

בנוסף כל חובותיו של המבוקש עומדים על סך של 208,545 ₪, והחוב בגין הנקנס מושא הבקשה עומד על סך של 50,813 ₪ כולל ריבית פיגורים.

בקשת המבוקש

5. המבוקש מבוקש לבטל את החלטה המורה על הפעלת המסר בפועל במקום הנקנס אשר הוטל עליו, בנוסף מבוקש לבטל את תוספת הנקנס אשר הוטלה בגין אי עמידתו בתשלום הנקנס, להוראות על הסדר תשלוםים בגיןocr לקרן בסך של 2,500 ₪ לחודש, כאשר הוא מציע לשלם 5,000 ₪ במעמד הגשת הבקשה.

בקשת המבוקש עוסקת ברובה במצבו הכלכלי הקשה שלו ושל משפחתו וכן במצבו הרפואי שפוגע ביכולת השתכרותו, להוכחת מצבו הכלכלי הגיע המבוקש דוח רוח והפסד לפיו הרווח הנקי שהרווח מעובdotו לשנת 2018 עומד על 57,300 ₪ וכן צירף מסמכים רפואיים לפיהם נחביל באמה השמאלית שלו ביום 8.9.2019.

בנוסף טען כי הנקנס לא הומר למסר בהתאם לסעיף 129א(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב-1982 (להלן - החס"פ) משפטן צו המסר לא ניתן בנסיבות או בנסיבות סגנו.

תגובה המשיבה והתייחסות המבוקש לבקשתה

6. המשיבה טענה כי למבקר נשלחו ומסרו דרישות לתשלום כדין, הופעלו הליכים לגבית חוב, נשלחה התראה

בהתאם לנוסח המקורי אשר נמסרה לידי המבחן חדשים רבים לפני הפעלה.

עוד טענה כי החל מיום מתן גזר הדין בשנת 2009 ניתנה למבחן שהות הרבה לשלם את קרן הקנס, והמבחן לא טרח לשלם במשך תקופה כה ארוכה את הקנס שהוטל עליו ואף לא השתף בפועל בנסיבות הופחת הקנס בשנת 2017.

בנוסף טענה כי ביטול פיגורים ופריסת חוב לתשלום הינו סמכויות הננתנות בבעלדיות למרכז לגביית קנסות וסמכות בית המשפט הינה לעניין עיכוב ביצוע פקודת המאסר בלבד ויש להשתמש בה רק במקרים חריגים.

7. בתגובה המבחן על תגונת המשיבה חזר המבחן על טענתו בנוגע למצבו הכלכלי הקשה, וטען כי לא שילם כי לא היה מסוגל כי העדייף את צרכי משפחתו. עוד טען כי לפי אישורי המסירה להתראות אותן צרפה המשיבה, הם נמסרו למשפחתו, והוא אינו בקשר עם הוורי. לעניין האישור עליו סירב לחתום טען כי לא ברור איך ומתי סרב לחתום.

דיל

האם לבית משפט זה סמכות לפروس או לדוחות תשלום חוב?

סעיף 66 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), שכותרתו "מועד לתשלום קנס" קבוע כדלקמן:

66.(א) קנס שהוטל ישולם מיד, אך רשאי בית המשפט לצוות שהקס ישולם תוך תקופה שקבע ובתנאים שקבע ורשאי הוא לקבוע שעל סכום הקנס שתשלם נדחה או על חלק ממנו תשלום Tospat כאמור בסעיף 67 לגבי תקופה הדחיה.

(ב) קבוע בית המשפט כי הקנס ישולם לשיעוריין, יחולו הוראות סעיף 71 לגבי כל שיעור ושיעור.

במקרה בו לא משלם הקנס שהוטל, עובר החוב לצורך גביית קנסות אשר לו נתונות סמכויות הגביה מכוח חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 (להלן - חוק המרכז לגבייה).

סעיף 5 חוק המרכז לגבייה מכנים סמכויות למרכז לגביית קנסות לפROS או לדוחות תשלום חוב (סעיף 5ב(א) לחוק) וכן לפטור את החיב מתשלום תשלום פיגורים (סעיף 5ב ו 5ג לחוק).

לפי פסיקת בית המשפט העליון צודקת המשיבה והסמכות לפROS או לדוחות את תשלום חוב נתונה למרכז לגביית קנסות, ולא לבית המשפט שגורר את דינו של החיב.

ברע"ב 5743/15 שרון נ' מדינת ישראל (7.10.2015), נקבע בהקשר זה כדלקמן:

"סעיף 5ב(א) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 קבוע כי 'מנהל המרכז רשאי, על פי בקשתו של חיב, לפROS או לדוחות את תשלוםו של חוב, אם שוכנע כי היו סיבות סבירותiae לאי תשלום החוב, כולל או חלקו, במועדו, או כי קיימות נסיבות אישיות מיוחדות של החיב המצדיקות פרישה או דחיה של התשלום כאמור'. מכך עולה כי הסמכות לדון בבקשתה לדחיתת מועד התשלום נתונה למרכז ולא לבית המשפט שגורר את דינו של המבחן (ראו והשוו: סעיפים 66, 70 ו-77(ג) לחוק העונשין [נוסח משולב], התשל"ז-1977...")

ראו בהקשר זה גם את ע"פ 4919/14 אゾלאי נ' המרכז לגבית קנסות (6.3.2017) (להלן - עניין אゾלאי) המפנה במסגרת קביעה זו ל-6 פסקי דין נוספים של בית המשפט העליון שקבעו אף הםvr כר לעניין גבית קנסות ופיקוזים.

8. נכון כאמור לעיל, לבת משפט זה אין סמכות להורות על פרישת החוב או ביטול ריבית הפיגורים ועל המבקש לנוהל הליכים אלה מול המרכז לגבית קנסות.
נכון האמור לעיל, אני דוחה את בקשת המבקש לפורס את חובו או להעמיד את סכום החוב על הקמן.

הפעלת פקודת המאסר חלף קנס

9. סעיף 87 לחוק העונשין קובע כדלקמן:
"87.א) נקבע מועד לביצועו של עונש, באחת מהוראות פרק זה או בבית המשפט לפיה,
רשאי בית המשפט לדוחות את הביצוע למועד אחר.
(ב) נדחה ביצועו של עונש לפי סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לדוחות פעמיים נוספת
מטיעמים מיוחדים שיירשמו.
(ג) בית המשפט הדוחה ביצועו של עונש לפי סעיף זה רשאי לה坦ות את הדחיה במתן ערובה
ובתנאים אחרים שימצא לנכון; על ערובה הניתנת לפי הוראה זו יחולו, בשינויים המחייבים,
הוראות סעיפים 38 עד 40 ו-44 לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965.
(ד) החלטת בית המשפט לפי סעיף זה ניתנת לערעור".

לפי סעיף זה, בית המשפט שחתם על פקודת מאסר רשאי להורות גם על עיכובו לאחר הפעלתו, בבחינת הפה
שאסר הוא גם הפה שהתייר, כך מרגע שבית המשפט חתום על פקודת מאסר, הסמכות להורות על ביטולו נתונה
אך ורק לבת המשפט ולא למרץ לגבית קנסות (ראו בהקשר זה את עניין אゾלאי).

בנוסף, סעיף זה מותר לבת המשפט לעכב ביצועו של עונש שהושת על אדם בגין דין פלילי, וככל שהדבר
נעsha, ניתן לדוחות את ביצוע העונש פעמיים אחת נוספת בלבד (ראו בעניין זה בש"פ 9098/15 ג'סאר נ' מדינת
ישראל (19.1.2016)), לפיו נראה כי גם לבתי המשפט ניתנה הסמכות הנ"ל בצורה מוגבלת.

10. לאחר עיון בנסיבות הצדדים ולפניהם משורת הדין החלטתי לקבל באופן חלקי את בקשתו של המבקש
ולעכב את כניסה לתוכף של פקודת המאסר עד ליום 2.2.2020 זאת על מנת לאפשר למבקש לפקות
למרץ לגבית קנסות ולמצות מולם את ההליכים לפי הדין, אין בעקבות זה כדי לעכב את מרוץ ההצמדה
והריבית.

סיכום

- אני דוחה את בקשתו של המבקש לפורס את סכום הקמן או להעמידו על סכום הקמן בלבד.
- אני מורה על עיכוב עונש המאסר של המבקש עד ליום 2.2.2020, כדי לאפשר למבקש למצות זכויותיו מול
המרץ לגבית קנסות.

ניתנה היום, כ"ח חשוון תש"פ, 26 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.